

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 12. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932 július 1

Miért nem foglal állást a kormány a földgáz ügyben

BUCURESTI. A földgáz-vidéken nagy meglepetést kelt, hogy a nemzeti-parasztpárt választási manifestumában nincs szó a földgáz monopóliumáról, holott az előző nemzeti-parasztpárti kormány határozottan állást foglalt a monopólium mellett. Annál fontosabbnak tartják a nyílt állásfoglalást, mint ebben a kérdésben, mert Motas kémikár önkényeskedése a legnagyobb felháborodást váltotta ki a fogyasztók között. Remélik, hogy a pártvezetőség utólag pótolni fogja ezt a mulasztást.

Közeledés történt a lengyel-román kérdésben

BUCURESTI. Politikai körökben szünet nélkül foglalkoznak a megnevezési szerződéssel. Cadere, varsói követ, aki családi ügyeiben a fővárosban tartózkodott, jelentést tett a külügyminiszteriumnak a varsói hangulatról, amely bizik abban, hogy az orosz-lengyel szerződéssel egyidejűleg fogják aláírni Genfben az orosz-francia és az orosz-román szerződéseket is. Titulescu tegnap hosszú átiratot intézett a kormányhoz a genfi tárgyalásokról és Zalesky közvetítéséről. Hír szerint a lengyel külügyminiszter olyan formulát talált, amely alkalmas a román álláspont kielégítésére is.

A népszövetségi delegátusok

BUCURESTI. Vajda miniszterelnök csak ma érkezik vissza a fővárosba, ahol délután elnökölni fog a minisztertanácsban, amely palatinkások között a népszövetségi delegátusok látogatásával fog foglalkozni.

Az ellenzék panaszai

BUCURESTI. Az ellenzék központi választási irodája tegnap új ülést tartott és a Románat, Dâmbovită és Bacău megyékből érkezett panaszokat tárgyalta. Kifogásaik vannak a szavazóigazolványok kibocsátását illetően. Elhatározták, hogy újabb panaszal fordulnak a királyhoz, továbbá a belügy- és igazságügyminiszterekhez.

Sulyos gyanu halmozódik Rusu főszámvevő arzénmérgezése körül

Az ügyészség elrendelte a vizsgálatot a valószínűnek látszó bűntény felderítésére

CLUJ-KOLOZSVÁR. Egész Kolozsvárt mélyen megrendítette a város népszerű főszámvevőjének, Rusu Simonnak titokzatos körülmények között bekövetkezett halála. Rusu Simon teljesen egészséges, erős fizikumu ember volt, aki betegségről nem igen panaszkodott soha s utolsó nap is rendesen végezte hivatalos munkáját. Kedden délelőtt is fenn volt még a hivatalában és senki sem sejtette, hogy ez volt az utolsó hivatalos órája a polgárság és hivatalnoktársai részéről egyaránt közkedvelt főszámvevőnek.

Ez a hirtelen halál aztán különböző hírek forgalomba kerülésére adott alkalmat. Voltak, akik azt mondták, hogy biztosan öngyilkos lett az egészséges s aránylag fiatal ember. Mások szerint spenót, vagy gombamérgezés áldozatául esett.

A hirtelen halálesetet követő boncolás eredménye még rejtélyesebbé tette Rusu Simon tragédiáját. Az orvosi vizsgálat nem tudta pontosan megállapítani halála okát mindössze az volt bizonyos, hogy Rusu Simon mérgezésben halt meg.

A „Jóestét” munkatársa ma felkereste dr. Vlad városi főorvost és dr. Hossu kerületi tisztí orvost, akik jelen voltak a boncolásnál és kijelentették, hogy

a boncolás arzénmérgezés gyanúját eredményezte, ami nem zárja ki bűntény fenforgását.

Dr. Orient szakértő orvosi véleménye

Munkatársunk kérdést intézett dr. Orient Gyula toxikológiai tanárhoz is, akinek az ügyészség intézkedésére a belek kémiai vizsgálatát kellett volna elvégeznie. A kiváló professzor a következőket mondotta:

— A belek kémiai analizisét nem tudtam elvégezni, mert a klinikának sem gáz-, sem villanyfelszerelése a szükséges toxikológiai kísérlethez nincsen. Ezért ajánlatomra, illetve a törvényszéki szakértői-orvos gyakorlata szerint az elhunyt belső szerveit a bukaresti törvényszéki orvostani intézetbe küldték a kémiai vizsgálat megejtése végett.

— Ami a belek vizsgálatát illeti, kémiai analizis hiányában is alapos szemlélet után megállapíthatom, hogy a belső szervek sokkal gyulladtabbak és vérdusabbak voltak, minthogy az említett ételmérgezés lehetősége foroghatna fenn. Gombának nyoma sem volt a gyomorban. A vér nem aludt meg, nem sűrű és így

nem kokain, vagy más kábítószer, hanem kizárólag arzénmérgezés esetéről lehet szó.

A beleket kémiai analizis végett ma Bukarestbe küldték, hogy ott végezzék el a törvényszéki kémiai kísérletet. Bukarestben a törvényszéki orvostani intézetnél Mina Minoviçi professzor fogja, mint legfelsőbb vegyvizsgáló fórum, Rusu belső szerveit megvizsgálni s a bukaresti orvosi jelentés alapján folytatja a kolozsvári ügyészség a rejtélyes haláleset további kivizsgálását.

Az orvosok véleménye nem tartja kizártnak, hogy esetleges bűntény foroghat fenn.

A tragikus végzetű főszámvevőt különben ma délelőtt már el is temették. A temetési szertartás a köztemető halottas kápolnájában folyt le a város és vármegye hivatalos képviselőinek s a román és magyar társadalom nagy részvéte mellett. A görög katolikus egyház szertartása után a város nevében dr. Flaviu Laurentiu polgármester, a tisztviselők nevében pedig Moga Aurél főjegyző bucsuztatták a halottat. A gyászbeszédet után Rusu utolsó kívánsága szerint a Borsa melletti Kolozsgyulára szállították, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Öngyilkosság, vagy bűntény?

A városházán elterjedt hírek szerint a Rusu főszámvevő váratlan halálát követő rövid idő múlva megjelent a főszámvevő egyik közeli hozzátartozója, aki felnyitatta Rusu hivatali helyiségét és magánpénztárából minden értéket magához vett.

Rusu Simon köztudomás szerint vagyonos ember volt. Vagyonát több millió lejre értékeli.

A Rusu-tragédia legújabb szen-

zációs fordulata az, hogy annak kinyomozása végett, vajjon a főszámvevő hirtelen halálát öngyilkosság, vagy bűntény okozta-e, az ügyészség a mai napon a Rusu-ügyben megindította a bűnvádi eljárást.

A városban elterjedt híresztelések szerint a

gyanu mindinkább bűntény felé terelődik s ebben az irányban rövid időn belül meglepő fordulat várható.

Magánértesülésünk szerint Rusu főszámvevőnek az utóbbi időben családi bajai merültek fel. Felesége, Moldován Claudia lelkészi családból származó leány, akivel Rusu annak idején szerelmi házasságot kötött. A házastársak egyetértése azonban a többévi együttélés után megingott s ezen a bajon a kislányuk születése sem sokat változtott. A harmincév körüli özvegy férje temetésén sűrűn lefátvólózva és ideges nyugtalansággal vett részt. Ki tudja, nem rejlik-e a sűrű fátyol és a nyugtalanság mögött a javakorában elköltözött főszámvevő szánandó tragédiája.

Minden reális eredmény nélkül befejeződött tegnap a leszerelési konferencia

GENF. Tegnap létrejött a találkozás az angol külügyminiszter és az amerikai delegátusok között. A két állam delegátusai hosszasan tanácskoztak a Hoover-féle leszerelési tervről. Az angol külügyminiszter bizonyos fenntartással fogadta a tervezetet és azon módosításokat javasolt.

A leszerelési konferencia tegnapi ülésével befejeződött. Csak október végén kerül sor ismét a konferencia összehívására.

A magyar kormány kijelölte képviselőit a jóvátételi konferenciára

BUDAPEST. Amint közöltük már, Henderson angol külügyminiszter, a jóvátételi konferencia elnöke a 6 nagyhatalom nevében meghívta Magyarországot is a konferenciára. A magyar kormány a meghívást elfogadta és kijelölte delegátusait Walkó Lajos külügy-, Korányi Frigyes báró pénzügy- és gróf Károlyi miniszterelnök személyében.

Egy óráig tartó harc folyt a román-orosz határon

CETATEA-ALBA. Az éjjel fél három órakor egy orosz naszád közeledett a Dnyeszteren a román partok felé. Rövid idő múlva ki-kötött és szovjet kémek szállottak ki a partra. Alexianu szolgálatos kapitány, egy csoport határőrnek az élén közeledett a különös szallitmány felé s miután felszólította őket, a bolsevikiek nemhogy megadták volna magukat, hanem két gépfegyverrel tüzelni kezdték a őrszázadra. Egy óráig folyt az ádáz harc, mikor aztán a szovjet naszád visszatért Ovidopolba. Több sebesülés történt, mely közül kettő életveszélyes.

AZ IPARKAMARA A PÁDUAI MINTAVÁSÁR RÉSZTVEVŐIHEZ

CLUJ-KOLOZSVÁR. A bukaresti iparkamara a külügyminisztérium felszólítására közölte a kolozsvári iparkamarával, hogy azok a kereskedők, akik a páduai mintavásáron részt akarnak venni, kötelesek áruik azonosságát igazolni a visszaszállításkor. Ez intézkedés célja kétségtelenül az, hogy megakadályozza az olyan ügyleteket, amelyekkel az eladott áruk helyett más árukat hoznak be vámmentesen.

ÚJ ÁLLAMTITKÁR

BUCURESTI. Tegnap iktatták be Tilea mérnököt a Casa Drumurilor kolozsvári igazgatóját a közlekedésügyi minisztérium államtitkári tisztségébe. A beiktatást Perieteanu közlekedésügyi miniszter végezte.

RÁDIÓ

PÉNTEK, július 1.

Bucuresti, 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.30: Bohémélet, Puccini operája gramofonon.

Budapest. 11.15: Rendőrszenekari hangverseny. 14: Déli harangszó. 14.05: Rádiókvintett. 18.10: Rozványi József novellát olvas fel. 19: Előadás. 19.30: Rádióhangverseny. 20.45: Előadás. 21.15: Weidinger-szalopzenekar. 22.5: Akli Miklós, előadás a Studióból. 24.10: Rádics Józsa cigányzenekara.

Ugy, ahogy Ön képzele

jó és olcsó lap a

Jóreggelt!

minden kedves olvasó könnyen hozzájuthat

1 lejért!

4 tömör oldalon, a legujabb világ- és helyi eseményeket közli. Hirforrása gyors és megbízható.

Egyedüli olcsó és jó napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64-66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda).

Julius 5-15-ig adják ki a választási igazolványokat

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi járásbiróság főnöke, dr. Sănpetrescu Eugen táblabíró közlése szerint a választói igazolványokat úgy a július 17-iki képviselő, mint a július 20-iki szenátorválasztásokra az igazságügyi palotában július 5., 6., 7., 8., 9., 11., 12., 13., 14. és 15. napokon a déli órákban 11 és 1 óra között adják ki, a családi nevek kezdőbetűi szerint az egyes hivatali szobákban.

A., D., E. kezdőbetűsöket a királyi ítélőtábla folyosóján, a 16. számú szobában.

B. betűsöket a törvényszéki folyosó 25. számú szobájában.

C., J. családi nevek kezdőbetűi a törvényszék folyosójának 65. sz. szobájában.

F., H. betűsöket a járásbiróság 15. sz. szobájában.

G., N. betűsöket a járásbiróság 59. sz. szobájában.

I., L., O. betűi a járásbiróság 19. sz. szobájában.

M. betűsöket a járásbiróság 14. sz. szobájában.

S. betűsöket a királyi ítélőtábla 13. sz. szobájában.

K., Sch., Z. betűi a járásbiróság 5. számú szobájában.

P., U. betűsöket a járásbiróság 19. sz. szobájában.

R., Sz. betűi a járásbiróság 10. számú szobájában.

V., T. betűi a járásbiróság 26. számú szobájában.

Szavazni csakis a bíróság által kiállított igazolványokkal lehet. Akiknek a városi közigazgatási hatóságoktól személyazonossági igazolványuk van, azt feltétlenül vigyék magukkal, mert ez nagyon megkönnyíti a választói jegy kiadását. Hasonló módon meggyorsítja a kiadást, ha valaki a múlt évi, vagy az azelőtti évek képviselő választói igazolványát be tudja mutatni.

A választói igazolványokért lehetőleg mindenki az első napokban már jelentkezzen, mert az utolsó napokban feltétlenül torlódás fog bekövetkezni és a végső terminus július 15-ike, mert a törvény rendelkezése szerint a választást megelőző 24 órában már igazolójegyek nem adhatók ki.

Az esküvő után elhagyott leány-asszony az apósától kér tartásdíjat

Romantikus szerelmi történet indult után három évvel ezelőtt. Az ügy érdekes előzményei a következők:

Wank Magda budapesti urileány egy mulatságon megismerkedett Schwartz Tibor Ernő gazdag fiatalemberrel és kölcsönösen egymásba szerettek. A fiatalember megkérte a gyönyörű szőke leány kezét, a leány szülei beleegyeztek, megkötötték a házasságot azok dacára, hogy a kiskorú fiu szülei nem akarták megengedni. 1929. március havában tartották meg az eljegyzést. Az eljegyzés után a fiu pár napig nem jelentkezett a menyasszonyánál. Beteg volt. Amikor betegségéből felgyógyult, váratlanul ismét megjelent azzal, hogy

szülei kívánságára kénytelen

Romániában állást vállalni.

Később kiderült, hogy Schwartz Tibort az édesapja az eljegyzés miatt nem Romániába, hanem Hollandiába, Csehszlovákiába küldte, hogy így a fiát a menyasszonyától távol tartsa. A fiatalember elfoglalta az állást, azonban tovább is fenn tartotta az összeköttetést menyasszonyával, sőt 1930 februárjában kétheti szabadságra hazautazott és megtartva ígéretét.

feleségül vette Wank Magdát.

A házasságkötés alkalmával a fiatal asszony beleegyezett abba, hogy néhány napig még mindegyikük saját szüleinél lakjék és a tényleges házassági együttélést a Budapestről való elutazásuk után kezdjék meg.

A férj néhány napon rendesen meglátogatta a feleségét, egy napon azonban teljesen feldúlt állapotban azzal állított be hozzá, hogy apja őt házassága miatt tettelegesen súlyosan bántalmazta s megparancsolta neki, hogy minden érintkezést szakítson meg a feleségével és Vándoroljon ki Amerikába.

A fiatal asszony kijelentette, hogy mint törvényes neje házastársi jo-

gaihoz ragaszkodik és ha szülei őt arra kényszerítik, hogy kivándoroljon, úgy ő is vele megy.

Schwartz Tibor Ernő ekkor azzal távozott, hogy igyekezni fog szüleit más elhatározásra bírni, majd anélkül, hogy feleségéhez visszatért volna.

elutazott Budapestről és Amerikába hajózott át.

A minden támasz nélkül maradt fiatal leányasszony egy darabig még várta férjét, hátha visszajön érte, aztán keresetet indított úgy a férje, mint apósa ellen.

Keresetében arra kéri a bíróságot, állapítson meg részére havi 600 pengő tartásdíjat és

ennek fizetésére a férjet és az apóst egyetemlegesen kötelezze

A központi járásbiróság Schwartz Tibor Ernőt mindaddig, amíg a folyamatba leendő válóperben hozandó ítélet a felek közötti vagyoni viszonyokat szabályozza, havi 50 pengő tartásdíjra kötelezte, az apóst azonban mentesítette a fizetési kötelezettség alól.

Az asszony nem nyugodott meg a járásbiróság ítéletében, fellebbezett a törvényszékhez. A fellebbezésben a megítélt tartásdíj felemelését és az após felelősségének a megállapítását kérte.

Egyszerű iparossegédek terhére állapít meg a bíróság havi 50 pengőket, mondja keresetében az asszony, nem pedig előkelő gvárigazgatók fiával szemben, akik szülői segítséggel mennek ki Amerikába és ott helyezkednek el, ahol kétségtelenül jobb a viszonyok, mint Európában. Schwartz Jenőre pedig azért kéri az ítélet megváltoztatását, mert kétségtelen, hogy ő segítette a fiát az amerikai uthoz.

A nem mindennapi ügy a közeli napokban kerül a kir. törvényszék elé, ahol dönteni fognak, vajjon köteles-e az após menyének tartásdíjat fizetni?

Közigazdaság

Meghosszabbították a mezőgazdasági váltók óvatolását. Az igazságügyminiszter táviratilag értesítette az illetékes hatóságokat, hogy a mezőgazdasági váltók óvatolási határidejét július 1-től újból meghosszabbította. A meghosszabbítás ezuttal nem szól határozott időre és a miniszter később fogja közölni az óvatolás terminusát.

Villany-, házteléfono-, csengő- és vízvezetékszerelési munkákat tökéletesen, jól és olcsón végez

Nádler,

Strada Avram Iancu (Petőfi-u.) 17. szám.

Nem helyezik szabadlábra a Ghica herceg öngyilkosságának segítőit

BUCURESTI. Ghica herceg halála miatt letartóztatott Ghitu és Toporeanu szabadlábra helyezését kérték, mert 30 napos vizsgálati fogságuk lejárt. A törvényszék elutasította a kérést és kimondta, hogy óvadék ellenében sem helyezik szabadlábra a két vádlottat.

Vád egy kereskedelmi attasé ellen

BUCURESTI. Caton, az ilfordi törvényszék ügyésze befejezte nyomozást a Vasilescu Carp volt miniszter által a cukorbehozatali provízió ügyében tett felleltéssel kapcsolatban megállapította, hogy Milescu, volt kereskedelmi attasé a megvesztegetés alapos gyanuja terheli és vádat emel ellene.

A bukaresti sajtó az árvizkárosultakért

BUCURESTI. A bukaresti lapok amelyek az árvizról oly részletes és tragikus tudósításokat közöltek kéri a kormányt, tegyen meg minden intézkedést a nyomorba jutott lakosság sürgős felségítésén. Ez a katasztrófa valószínűleg precedens nélkül áll Románia hasonló katasztrófákban gazdag történelmében, ép ezért a segítségnek is feltétel kell mólnia a szokásos mértéket. Kormánytól gyors akciót várnak.

SZÍNHÁZ — MOZ

Chevalierről kevesen tudják, hogy Párisban ingyen kórházban tart fenn saját költségén szegény betegek részére.

A Fox újra együtt szerepelt Janet Gaynort és Charles Farrell Három új Janet—Charles-film készül a jövő szezonban.

A VILÁGTÖRTÉNELEM LEGNAGYOBB DEFICITJE

LONDON. Az Egyesült Államok folyó pénzügyi éve 2900 millió dollár deficittel zárult. Ez a legsúlyosabb deficit eddig, amelyet a világtörténelem során bármely nemzet költségvetése felmutatott. A deficit fő oka az állami jövedelmeknek 30 százalékkal való csökkenése és kiadásoknak 20 százalékkal való emelkedése. A múlt pénzügyi év deficitje csak 900 millió dollár volt.

H I R E K

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 1. péntek. Róm. kath.
Tibold. Görög. Cosma és
Dam. Prot. Theobald. I. 27. Szivan.

Jóestét!

Az ígérlet szép szó. Na, pégre Lausan-
mában megegyeztek. A németek meg-
ígérték, hogy adott szabukat megtart-
ják. Hogyne tartanák meg, hiszen azt
ígérték, hogy nem fizetnek.

Üsd, nem apád! Tordán az ellenpár-
tiak megverték a liberális listavezetőt.
Eddig az volt a közmondás: Üsd, nem
apád! Ezt a választáson így variálják:
Üsd, nem a párt!

A nemzeti-parasztpártba visszalépett
agostákat a kormány listán jelölték,
a lupistákat ellenben nem. A lupisták
ugyanis öt perccel később léptek vissza
a nemzeti-parasztpártba...

Egy választópolgár felesége így só-
hajtott:

— Még mindig úgy táncolunk, ahogy
a férfiak választanak. Mikor kerül már
sor a „hölgyválaszra?”

— **Időjárás.** A budapesti meteo-
rológiai intézet jelentése szerint
továbbra is fokozódó derült meleg
idő várható, esetleg enyhe csa-
padék.

— **Inspekciós gyógyszerárak.**
Dr. Kohn Főter, Somlea Ferenc Jó-
zsef-ut, Dr. Cseresznyés Kossuth
Lajos-utca.

— **A kolozsvári mészárosok fel-
emelték a husárakat.** Az árkaxi-
máló bizottság szabad kezet enge-
dett a mészárosoknak és a zöld-
ségtermelőknek, áruik árának meg-
szabására. Erre a mészárosok a
bőrözött sertéshus kilóját 22 lejről
28 lejre, míg a marhahusnak kiló-
ját 18 lejről 20 lejre emelték fel.
Eljárásukat azzal indokolják, hogy
az állatállomány kivitele ebben az
évben lényegesen megnövekedett
és így drágább beszerzési áron tud-
nak hozzájutni a marhákhoz és
disznókhoz.

— **Törölték a tüzoltóadó hátrá-
lékot.** Tekintettel arra, hogy a tü-
zoltóadó behajtása eddig sok után-
járást és költséget igényelt és még
így is 276.000 lej tesz ki a hátrá-
lék, az interimár bizottság legutó-
bbi ülésén az egész tüzoltóadó hát-
rálékot törölték, mert a behajtás
többbe került volna, mint az egész
összeg.

— **A kolozsvári Lyra-Dalkör**
1932. július hó 2-án, szombaton
este 8 órakor kezdődőleg, Had-
házy Béla és Lenkei Imre elnökök
vezetésével, a Str. Motilor 30. sz.
alatt levő Komjászeghy-kertben
tartja nyári táncmulatságát, mely-
re a szórakozni vágyó közönség fi-
gyelmét felhívjuk.

— **Az Erdélyi Szemle** legújabb
száma gazdag és változatos tartá-
lammal, bőséges illusztrációkkal
jelenik meg.

— **Utonállók a Szamos partján.**
Ma reggel Bolfa Viktor Str. Coloni
Beces 17. szám alatti lakos éppen
a Szamos partján sétált, amikor
hirtelen néhány utonálló csavargó
megtámadta és véresre verte. A
szerencsétlen ember sebeit a men-
tők kötözték be.

Öngyilkos lett László József a sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó kollégium fiatal tanára

CLUJ-KOLOZSVÁR. Egy sokat-
ígérő fiatal magyar tehetség vetett
véget életének a Hargita alatt. Ne-
ve ismeretes az erdélyi magyar tár-
sadalomban. Azon ifjak közül való
volt, akik törhetetlen hittel és aka-
rattal töltötték az élet célja felé a
megváltozott körülmények között
is. László József, a fiatal tudós, a
kitűnő professzor és pedagógus
dr. László Ferencnek, a Székely
Museum igazgatójának fia volt. A
végzet hatalma most kiragadta kö-
zülünk, anélkül, hogy fényt deri-
tett volna a tragédia okára. Holt-
testét a Székely Mikó kollégium
tornacsarnokában ravatalozták fel
s onnan kísérté utolsó útjára a
bálványozásig szeretett fiatal ta-
nárt a székely város közönsége, az
intézet tanári kara és ifjusága. S a
székely temető csendjében hat ár-
va testvér zokog a sir mellett,
köztük László Dezső, a ref. egyház
utazótájkára és három fiatal egye-
temi hallgató.

— Még mindig nem fogták el a
kecskeméti szatírt. A garázdálkodó
kecskeméti biciklista még mindig
izgalomban tartja a város közönsé-
gét. Legutóbb egy védtelen 17 éves
lányt vert el az utcán gumibotjával.
A város határában, ahol több kis-
lány játszadozott, valamennyit vé-
gigikorbácsolta és megrugdosta. A
szadista fiatalember hír szerint
egy szőlősgazda fia s állítólag már
jelentkezett egy volt osztálytársa,
hogy nyomra vezeti a rendőrséget.

— **Három expedíció indul a déli
sarkra.** Az ősz folyamán három tu-
dományos expedíció indul a déli
sark felé különböző utakon. Sir
Wilkins norvégiai Aalesundban ke-
res expedíciójának megfelelő vitor-
láhajót, amelynek fedélzetén egy
repülőgépet visz, hogy a Cet-öböl
és a Wedell tenger közti ismeret-
len területek fölött elrepüljön. Lin-
coln Ellsworth amerikai kutató,
aki Anundsent egyik északsarki
útjára elkísérte. 3000 mérföldnyi
utat akar repülőgépen a déli sark
fölött megtenni. Byrd ellentenger-
nagy, aki maga szándékozik repü-
lőgépét vezetni, a délsarki konti-
nens belsejébe akar repülni, ahol a
telet töltené és a következő nyáron
átrepülné a déli sarkot.

— **Adócsalással vádolt gyárigaz-
gatók.** A budapesti büntetőtörvény-
szék felelősségre vonta Breuer
Miksa ügyvédet és Holdi Salamon
kereskedőt, akik évekkal ezelőtt
megalapították a valamikor jóhír-
nevű, időközben tönkrement „Ko-
rona” mosópor és vegyszeti gyár-
t. A királyi ügyészség a gyártu-
lajdonosokat fényűzési és forgalmi-
adócsalás vétségével vádolta meg,
mert az adóköteles tőkét az adó-
vallomási ívből kihagyták és ezzel
a kincstárt megkárosították. A tár-
gyaláson ügy Breuer Miksa dr.,
mint Holdi Salamon azzal védekez-
tek, hogy nem folytak be a gyár
vezetésébe. Ezzel szemben azonban
a törvényszék megállapította, hogy
ügy Breuer, mint Holdi az adócsa-
lást leleplező tisztviselő előtt beis-
merték bűnösségüket és nagyobb
pénzösszeget ajánlottak föl a pénz-
ügyigazgatóságnak, hogy az ügy
ne kerüljön bíróság elé. A törvény-
szék a tárgyalást elnapolta.

— **Sulyos koresmi verekedés.**
Szentpéter községből jelenti a
csendőrség. Az elmúlt éjjel a köz-
ségi koresmában véres verekedés
volt két testvérpár között: Paga-
cean Teodor és öccse P. Iuon ré-
szeg fejével a söntés előtt neki estek
haragosuknak. Nacion Petru és N.
Vasile testvéreknek és mindkettő-
nek több helyen betörték a fejét a
náluk levő vándorbotokkal. A ve-
rekedésnek a csendőrőrszárat vetett
véget s a csatázó feleket elválasz-
totta. Az egyik testvérpárt a csen-
dőrőrségre, a másikat pedig a kórház-
ba szállította sulyos testi sérülé-
seivel.

— **Kreuger már gyermekkorá-
ban megrögzött svindlízó volt.** A
svéd gyufakirály körül szőtt le-
gendák nemhogy halványodnának,
de újabb és újabb tápot kapnak
egy-egy felpattanó eseményben. Ez
az alábbi hír is érdekes szál ebből
a legenda-tömegből. Ivar Kreuger
1930 március 2-án ünnepelte 50-ik
születése napját és ebből az alka-
lomból díszes aranyetszésű
könyv jelent meg róla Sterner svéd
író tollából. Ez a könyv most —
a nagy összeomlás után — sokkal
érdekesebb olvasmány, mint volt
két évvel. A svéd író lelkiismerete-
sen összegyűjtött minden adatot,
amelyet a gyufakirály fiatalságáról
tudott és őszintén megírta, hogy bi-
zony Ivar tanárai és tanuló társai
szerint meglehetősen lusta és indo-
lens fiúcska volt, aki ugyan elég
könnyen fogta fel a tanítást, de
szavakban csak nehezen volt képes
magát kifejezni. A szerző Kreugert
merészen „Napoleon”-nal hasonlít-
ja össze, aki állítólag szintén ilyen
volt gyermekkorában. Tehetséges
volt ugyan, de a szorgalom hiány-
zott belőle. Csak egy dologban mu-
tatott különös buzgóságot és ez a
„svindlízés”. Kreuger Ivar, mint
kis diák rendszerbe foglalta a diák-
svindlízést, valósággal megszervez-
te az írásbeli dolgozatok egyes ké-
szítőit és kiosztotta a különböző
feladatokat, melyeket azután lemá-
solva egymás között kicseréltek. A
gyufakirály tehát már gyermekko-
rában is szigorú rendszer szerint
csapta be jóakaró tanárait. A disz-
album még tovább megy és el-
mondja, hogy a mérnöki vizsgát is
egy kis csalással tette le Kreuger.
Itt azonban a szerző megjegyezte szá-
vainak horderejétől és az egészet
csak „anekdotának” nevezi. Ez a
pár jelentéktelennek látszó epizód
most élesen világítja meg Kreuger
lelkületének alapvonásait s ezen át
be lehet látni a zárkózott és szelíd
tekintetű „pénzügyi zseninek”
egész későbbi életfilozófiájába.

— **Vitéz Mihály, mint a Napo-
leon tanítója.** A napokban egy na-
gyon érdekes könyv hagyta el a
sajtót. Írója: G. Găvănescu tábor-
nok. Címe: „Din Geniile Neamu-
lui”, magyarul: a Nemzet Gé-
niuszai. Ebben a könyvben három
nagy román férfiú életét: Vitéz
Mihályt, Saguna András és George
Lázár történelmi alakjukat tár-
gyalja az illusztris szerző. A kato-
nairó nagy bámulója e három
nagy személyiségnek és annyira
megy, hogy Mihály vajdát úgy
tünteti fel, mint aki I. Napoleon
tanítója volt. Găvănescu ezen állí-
tását nem tudja teljesen megfelelő
érvekkel alátámasztani, de az erre
adott magyarázata mégis elég ér-
dekes. A történelmi tények termé-
szetesen ismeretesek s azok min-
den érvnél meggyőzőbben beszél-
nek.

JÓKARBAN levő olcsó gyermek-
kocsit veszek. Cim a kiadóhivatal-
ban.

SPORT

BULGÁRIA 3:2 ARÁNYBAN GYŐZÖTT JUGOSZLÁVIA ELLEN

Belgrádból jelentik, hogy a bolgárok tegnap a Balkán-kupa torna második nagy meglepetést nyújtva, legyőzték Jugoszlávia csapatát is 3:2 arányban és miután már csak a görögökkel kell játszaniuk, valószínű, hogy megnyerik a serleget.

A POZSONYI SERLEG-MÉRKŐZÉSEN A HUNGÁRIA AZ UTOLSÓ HELYEN VÉGZETT

POZSONY. A Stefania serlegmérkőzések tegnap véget értek. A Victoria—Ziscow—Bratislava mérkőzést a prágai csapat nyerte 5:2 arányban és ezzel megnyerte a serleget. A körmérkőzésen a Hungária csapata az utolsó helyen végzett.

Marószódát itatott a gazdájával

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este titokzatos mérgezési eset történt Kolozsváron. Az esti órákban Horovitz Béla, Krizbai-ucca 27. szám alatt lakó idősebb magánzó hirtelen rosszul lett. A kihívott orvos marószódamérgezést állapított meg. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek is, ahonnan Nemes harmadik kerületi rendőrfőnök szállított ki a nyomozás megejtése végett. Meg is találta a poharat, amelyből a megmérgezett Horovitz utoljára ivott. A pohár fenekén levő pár csepp pálinkát elküldte a vegyészhez, aki kimutatta, hogy a pálinka marószódát tartalmazott. Kiderült, hogy az öregnek

a marószódával kevert pálinkát Lenárd Katalin nevű 24 éves eselédje adta.

A rendőrfőnök rögtön kiballgatta a megrémült eselédleányt, aki azonnal védekezett, hogy a marószóda véletlenségből került a pohárba, ő ugyanis a pohárból surolta az asztalt és úgy látszik a benne maradt marószódát elfelejtette kimosni. A rendőrség gyanúja azonban továbbra is a cseléd ellen irányult, mert később olyan vallomások hangzottak el, melyek szerint az öreg Moravetz először kísérletet tett volna a cselédhez való szerelmi közeledésre. A leány védekezett és így ellenséges viszonyba kerültek. A rendőrség Lenárd Katalint egyelőre letartóztatta.

TELJES POLITIKAI ÉS KULTURÁLIS SZABADSÁGOT KÖVETELT A KISEBBSÉGI KONGRESSZUSON JAKABFFY ELEMÉR

BÉCS. A bécsi kisebbségi kongresszuson Jakabffy Elemér nagy beszédet tartott a romániai magyar kisebbség helyzetéről. Jakabffy kifejtette, hogy a kisebbségi kérdés rendezetlensége és a nemzeti eszméért folytatott harc egyik főoka annak, hogy Európa kétségbeesett helyzetéből nem tud kiszabadulni. Beszéde végső következtéseképpen minden nemzet s minden nemzetközösség számára politikai és kulturális szabadságot követelt.

Megölte a bátyja támadóját

CLUJ-KOLOZSVÁR. A múlt év karácsony másodnapján Luca Vasile Iuon argisi (tordamegyei) lakos Gavril bátyja támadóját, Luca Flore szintén argisi községi lakost egyetlen kacorszurással megölte. A dolog úgy történt, hogy a két Luca testvér az argisi korcsmába ment több barátjával együtt, hogy egy kis borral szenteljék meg az ünnep másodnapját. Nemsokára úgy lerészegedett a sok fiatal legény, hogy előbb heves vitatkozás, majd verekedés lett a kedélyes borozgatásból. A korcsma előtt Luca Gavril összekapott Luca Flore-ával és agyba, főbe ütötték, verték egymást. Különösen Luca Flore ütötte erősen ellenfelét, amit Luca Iuon Vasile néhány percig izgatottan figyelt, majd bátyja védelmére

tett: Luca Flore-át elrántotta bátyja mellől, majd a csizmaszárában levő kacort markolatig döfte ellenfelének szívébe. A szerencsétlen verekedőnek kifröccsent a vér a szívéből, összeesett és pár percig tartó borzalmas, véres haláltusa után ott a helyszínen kiszenvedett. A gyilkos testvért a községi csendőrség azonnal letartóztatta, megbilincselte és átkísérte a tordai ügyészségre. A tordai törvényszék a gyilkost 5 évi sulyos börtönrre ítélte el, amit a vádlott megfellebbezett. Ma délelőtt a kolozsvári Táblához került az ügy, azonban ítéletkihirdetés nem történt, amennyiben még néhány fontos tanu kihallgatását kérte a védőügyvéd. A tárgyalást elnapolták.

Az Öhlmacher-Róth ügy epilógusa a törvényszék előtt

CLUJ-KOLOZSVÁR. A törvényszék második szekciója ma délelőtt érdekes sajtópert tárgyalta: Zomora János és Öhlmacher Andor hírlapírók ültek a vádlottak padján. Ismeretes, hogy tavaly márciusában Roth Hugó kolozsvári ügyvéd egy alkalommal fölszengette telefonon Öhlmacher Tivadar szerkesztőt és a dróton keresztül heves szóváltás keletkezett közöttük. Röviddel azután találkozott a két haragos az uccán. Roth Hugó kihívó tekintettel nézte végig ellenfelét, mire még mindig a telefonbeszélgetés hatása alatt állva, se szó se beszéd, odament hozzá és a járókelők szemeláttára pofonította az ügyvédet. Az uccai incidensről Zomora János hírlapíró

részletes cikket írt lapjában. Dr. Róth Hugó ügyvéd sajtó útján elkövetett becsületsértés címén feljelentést tett úgy a cikk írója, mint a cikk állítólagos értelmi szerzője, a pofozkodó Öhlmacher ellen.

Ma délelőtt tárgyalta az ügyet a törvényszék második szekciója. Ítéletkihirdetés nem történt, amennyiben a főtárgyalást elnapolták.

Ugyancsak ma tárgyalta a törvényszék második szekciója Demeter Béla újságíró perét, aki azal volt vádolva, hogy Stelian Popescu, az Universul direktora ellen sértő cikket írt. Stelian sulyos becsületsértés címén pert indított Demeter Béla ellen. Az ítélet kihirdetését jövő hónap 8-ára napolta el a törvényszék.

Igyék Azuga-sört!

Fondorlatos csalásért feljelentette a saját férjét

BUDAPEST. Néhány héttel ezelőtt különleges szenzáció erejével hatott a hír, hogy a budapesti ügyészség csalás és csalás büntetésében való bűnrészesség címén vádiratot adott ki gróf Festetich Pál és dr. Szelnár Aladár, a KMAC volt vezértitkára ellen. A vádirat azzal vádolta Szelnár Aladár dr.-t, hogy gróf Festetich Pál segítségével elvált feleségét, Méray Horváth Opikát, az egykori korcsolyabajnoknő fondorlatos módon meg akarta károsítani. Szelnár, miután feleségétől közös megegyezés alapján elvált, arra kötelezte magát, hogy 1925 szeptember elsejétől egy éven keresztül havi 600 pengő apanázt fizet, azután pedig az asszony élete végéig vagy míg férjhez nem megy, havi 500 pengővel támogatja. Szelnár 1925-ig eleget is tett kötelezettségének, akkor azonban sulyos anyagi helyzetbe került és beszüntette az apanázs folyósítását.

Az elvált asszony nem nyugodott bele a dolgok ilyen menetébe és csalás címén feljelentést tett volt férje, valamint gróf Festetich Pál ellen, hogy fondorlatosan összejátszva, őt meg akarják károsítani. Egyes adatok szerint ugyanis Szel-

nár Aladár egy nemlétező tartozás fejében cedálta gróf Festetich Pálra 800 pengő havi fizetését és a későbbi vádirat szerint — Festetich segítségére volt Szelnárnak egy autó eladásában is, amely azonban szintén csak névleges eladás volt.

A kényes ügy átkerült az ügyészségre, ahol vádiratot adtak ki Szelnár Aladár dr. mint tettes ellen csalás büntetés címén, gróf Festetich Pál ellen pedig csalás büntetésében való bűnrészesség címén emelt vádat az ügyészség. A vizsgálat címén egész sereg előkelő tanut hallgatott ki a rendőrség, illetve az ügyészség, többek között ifj. Horthy Miklóst is. A vádtanács rövid tanácskozás után gróf Festetich Pállal szemben büncselekmény hiányában megszüntette az eljárást. Szelnár Aladár dr. ügye viszont főtárgyalásra került, miután a vádtanács Szelnárnak a vádirat ellen beadott kifogásait nem is vette figyelembe. A tárgyalás elé az egész budapesti előkelő társaság a legnagyobb érdeklődéssel néz már a szereplő személyekre való tekintettel is.

Egy titokzatos asszony halála

Állítólag hercegnő volt s a végén a csavargók közé temették

TEMESVÁR. Titokzatos asszony telepedett le nemrég Lippán. Emilia von Hertten. Bizalmatlan, zárkózott természetű volt. Elhalt férje nevét sohasem említette, csak annyit árult el, hogy férje nagybátyja volt Czernin Ottokárnak, a régi monarchia külügyminiszterének. Csupán egyetlen egyszer, egy közlékeny pillanatában említette, hogy az ő anyósa Lobkovitz hercegnő volt, hatalmas vagyonok tulajdonosa, aki nem szívesen fogadta őt menyéül, mert nem hercegi család sarja, hanem csak egyszerű Von volt. Amikor férje meghalt, fogadalmat tett neki, hogy nevét sohasem árulja el. Férje vagyona hitbizomány volt, úgy, hogy csupán szerény összeg maradt utána. Ebből élt egy darabig, aztán társalkodónő lett. Lippára azért jött, hogy egészségét helyreállítsa. Pénze azonban elfogyott, még jobban megbetegedett és a lippai kórházba került. Tegnapelőtt azután meghalt anélkül, hogy multjából a legcélszerűbbet elárulta, vagy férje nevét valakinek említette volna. Emilia von Herttent gyalultatlan, fekete koporsóban, a lippai névtelenek, más csavargók közé temették.

Félholtra verte a tanítványát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mult év tavaszán Mirescu Vasile kolozsmegegyei vidéki tanító személye ellenében az a gyanu merült föl, hogy egyik 8 éves leánytanítványát úgy megsebezte, hogy az a durva ütések következtében meghalt. Annak idején a meggyanúsított tanítót letartóztatták és átadták az ügyészségnek. A tárgyaláson azonban a törvényszék felmentő ítéletet hozott, amennyiben a vádlott tisztázta magát. Az egyik hetilap cikket írt a vádlotról, volt, amelyben tanítványai gyilkosának nevezte. Tíz hónapig hallgatott Mirescu a cikk után, de akkor felháborodva sietett a becsületén ejtett csorbát megtorolni. Pert indított dr. Somodi András felelős szerkesztő ellen becsületsértésért. A megfelperes sérelmét a törvényszék meghallgatta, de felmentő ítéletet hozott, mert tíz hónap után elévültnek találta a per felvételét. Mircea nem nyugodott bele a törvényszék határozatába, hanem továbbra vitte a pert és így a Táblához került az ügy. A Tábla második szekciója ma szintén felmentő ítéletet hozott. Mirceanak ez sem elég most már a semmitőszékhez fellebbezett és sokkal jobban megsértve érzi magát, mint tíz hónappal ezelőtt.

MEGHOSSZABBITOTTÁK AZ OSZTRÁK-MAGYAR KERESKEDELMİ SZERZŐDÉST

BÉCS. Az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés június hó végével lejárt. A két ország kereskedelmi delegátusai úgy döntöttek, hogy az új szerződés megkötéséig a régi szerződést július 15-ig érvényben hagyja. A tárgyalások folyamatban vannak.

PAPIRUS

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii 22.
Telefonszám: 885.

PAPIRUS

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.